

2.S.C.R.

సర్వోన్నత న్యాయస్థానాల నివేదికలు

857

జుగల్ కిషోర్ రమేష్ వర్దాన్

1955

Vs.

అక్టోబర్, 4.

శ్రీమతి గూల్ బాయి హోర్ముస్టీ

[భగవతి, వెంకటరామ అయ్యర్ మరియు బి.పి. సిన్హా న్యాయమూర్తులు]

చట్టం:

బాంబే సెక్యూరిటీస్ కాంట్రాక్ట్స్ కంట్రోల్ యాక్ట్ , 1925 (బాంబే యాక్ట్ VIII/1925) - నిబంధనలు 3(4) మరియు 6 - ప్రతివాది తరపున అప్పీలుదారు ద్వారా సెక్యూరిటీల అమ్మకం మరియు కొనుగోలు - అతను షేర్లను కొనుగోలు చేసినప్పుడు అప్పీలుదారు తన అధికారంలో పని చేస్తున్నాడా లేదా పార్టీల మధ్య వివాదం - దానికి పార్టీలు మధ్య సంబంధం యజమాని మరియు ఏజెంట్ మరియు విక్రేత మరియు కొనుగోలుదారు కాదు - సెక్షన్ 6 పరిధిలోకి వస్తుందా - బ్రోకర్లు తమ భాగస్వామ్యానికి పంపిన ఒప్పందం గమనికలు - బ్రోకర్ల ద్వారా ఒప్పందం ప్రవేశించడం మాత్రమే - ఆ ఒప్పందం నమోదు చేయబడింది - మధ్యవర్తిత్వం ఒప్పందం - అందులోని అవసరాలు - స్థానిక షేర్ మరియు స్టాక్ బ్రోకర్స్ అసోసియేషన్ ద్వారా రూపొందించబడిన నియమములు - పూర్తి కోడ్ ద్వారా స్వయంగా - నియమము 167 - ఒప్పందం నోట్స్ చెల్లుబాటుయ్యేనా.

ముఖ్య గమనిక:

అప్పీలుదారు - షేర్ - బ్రోకర్ నగరంలో వ్యాపారాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు బొంబాయికి చెందిన మరియు స్థానిక షేర్ మరియు స్టాక్ బ్రోకర్లు సంఘం సభ్యుడు , - ఆమె తరపున వాటాల అమ్మకాలు మరియు కొనుగోళ్లు చేయడానికి ప్రతివాదిచే నియమించబడ్డారు. అప్పీలుదారు టాటా డిఫెండ్ లో 25 షేర్లు మరియు స్వదేశీ మిల్స్ 350 షేర్ల కొనుగోళ్లను ప్రభావితం చేసింది స్వదేశీ మిల్స్ యొక్క షేర్లు అత్యుత్తమ అమ్మకాలను సమం చేయడానికి ఆమె పేరు మీద ఉన్న షేర్ల సంఖ్య మరియు దానికి సంబంధించిన ఒప్పందం నోట్స్ ఆమెకు పంపబడింది. అతను పేర్కొన్న తేదీలో లావాదేవీలను మూసివేయడానికి అప్పీలుదారు అధికారం లేని కారణంగా ఆమె ఒప్పందాలు తిరస్కరించింది , మరియు తరువాత తేదీలో వాటిని సమం చేయమని కోరింది. ఆమె సూచనలకు అనుగుణంగా లావాదేవీలు మూసివేయబడిందని అప్పీలుదారు పేర్కొన్నాడు. అప్పీలుదారు ఒప్పందం నోట్స్ లో మధ్యవర్తిత్వం

సంబంధించిన నిబంధనను అనుసరించి వివాదాన్ని స్థానిక వాటా మరియు స్టాక్ బ్రోకర్ల సంఘం మధ్యవర్తిత్వానికి సూచించాడు. ఒప్పందం నోట్లు చెల్లుబాటు కానివి అని దాని కింద ఎలాంటి మధ్యవర్తిత్వ ప్రొసీడింగ్లు తీసుకోలేము అనే కారణంతో సంఘం మధ్యవర్తిత్వానికి సమర్పించడానికి ప్రతివాది నిరాకరించారు. విచారణలో పాల్గొనడానికి నిరాకరించిన ప్రతివాది లేకపోవడంతో మధ్యవర్తులు అప్పీలుదారుకు అనుకూలంగా అవార్డు ఇచ్చారు. 'ప్రతివాది అవార్డును పక్కనపెట్టమనే దరఖాస్తు దాఖలు చేశారు . ఒప్పందాలు కుదుర్చుకున్నట్లు బాంబే ఉన్నత న్యాయస్థానం , బాంబే సెక్యూరిటీస్ కాంట్రాక్ట్స్ కంట్రోల్ యాక్ట్ 8/1925 యొక్క 3(4) నిబంధనలో నిర్వచించిన విధంగా డెలివరీ ఒప్పందాలు సిద్ధంగా లేవు మరియు అవి తదనుగుణంగా విభాగం 6 యొక్క చట్టం కింద చెల్లుబాటు కాదని బాంబే ఉన్నత న్యాయస్థానం పేర్కొంది మరియు అందువలన మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన మరియు ప్రొసీడింగ్ కింద తీసుకున్నది అవార్డ్ కూడా చెల్లదు.

వెలుపరిచినది లో ఒప్పందాలు సిద్ధంగా డెలివరీ కోసం ఉన్నాయా లేదా అనే ప్రశ్నకు కాకుండా బొంబాయి చట్టం 8/1925 లోని నిబంధన 6 యొక్క పరిధి వెలుపల ఉన్నాయి, ఎందుకంటే సెక్యూరిటీల అమ్మకం మరియు కొనుగోలు కోసం ఒప్పందాలు కావు. ది అనే విషయంలో పార్టీల మధ్య వివాదం నెలకొంది అతను తన అధికార పరిధిలో పని చేస్తున్నప్పుడు షేర్లను కొనుగోలు చేసింది. వాటాలు కొనుగోలు చేసినప్పుడు అప్పీలుదారు తన అధికార పరిధికి లోబడి వ్యవహరిస్తున్నాడా అనే విషయంలో పార్టీల మధ్య వివాదం నెలకొంది. అతను తన అధికారంలో ఉంటే, ప్రతివాది అతనికి బాధ్యత వహిస్తాడు. ఆ కొనుగోళ్లు అనధికారికంగా ఉంటే, అప్పీలుదారు నష్టపరిహారం కోసం ప్రతివాదికి బాధ్యత వహిస్తాడు. ఏ సందర్భంలోనైనా వివాదం ఒకటి అప్పీలుదారుడు యొక్క ఉపాధి ఒప్పందం నుండి ఉద్భవించింది బ్రోకర్ గా ప్రతివాది ద్వారా ఏర్పడింది మరియు సెక్యూరిటీల అమ్మకం లేదా కొనుగోలు ఒప్పందం నుండి కాదు. ప్రతివాది మరియు అప్పీలుదారు మధ్య సంబంధం యజమాని మరియు ఏజెంట్ సంబంధించినది , మరియు విక్రేత మరియు కాదు కొనుగోలుదారు.

బ్రోకర్లు వారి బాగాలు పంపిన ఒప్పంద నోట్లు సెక్యూరిటీల అమ్మకం లేదా కొనుగోలు కోసం తాము ఒప్పందాలు కలిగి వుండవు, బొంబాయి చట్టం 8/1925 యొక్క 6 నిబంధన లోపల కానీ బ్రోకర్ తన తరపున ఒప్పందాలు ద్వారా బగానికి సంబంధించిన సమాచారం మాత్రమే తెలియజేశారు.

మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందాన్ని తప్పుగా వ్రాయడానికి పార్టీలు సంతకం చేయవలసిన అవసరం లేదని స్థిరపడిన చట్టం , మరియు నిబంధనలను వ్రాతపూర్వకంగా తగ్గించి , పార్టీల ఒప్పందాన్ని ఏర్పాటు చేస్తే సరిపోతుంది. స్థానిక వాటా మరియు స్టాక్ బ్రోకర్లు అసోసియేషన్ , బొంబాయి రూపొందించిన నియమాలు దానంతట అదే ఒక కోడ్ ని ఏర్పరుస్తుంది మరియు ఆ నిబంధనలకు సంబంధించి ఏదైనా

ప్రశ్న ఉత్పన్నమైతే వాటి నిర్మాణం తప్పనిసరిగా నిర్ణయించబడాలి మరియు వాటిని రూపొందించిన చట్టబద్ధమైన నిబంధనలు దానిని చదవడం తప్పు బొంబాయి చట్టం 8/1925 లో మరియు నియమము 167 ప్రకారం ఒప్పంద గమనికలు చెల్లదు.

తీర్పు:

సివిల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నం.95 1953.

బాంబే ఉన్నత న్యాయస్థానం జూన్ , 29 వ, 1951 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రీ నుండి అప్పీల్ పై , అప్పీల్ నంబర్ 93/1949లో సెప్టెంబర్ , 194/1949 అవార్డు నం. 45 లో బొంబాయిలోని బాంబే న్యాయస్థానం సిటీ సివిల్ న్యాయస్థానం నాటి ఆర్డర్ నుండి ఉద్భవించింది.

ఎం.సి. సెతల్వాద్, భారత అటార్నీ-జనరల్ (హెచ్,జె, ఉమ్రెగర్, శ్రీ నారాయణ్ ఆండ్లె, రామేశ్వర్ నాథ్ మరియు రాజిందర్ నరైన్, అతనితో), అప్పీలుదారు కోసం.

ప్రతివాది కోసం హెచ్ఆర్ మెహర్వైద్ మరియు ఆర్ఎన్ సచ్చే.

1955, అక్టోబరు, 4 న న్యాయస్థానం తీర్పును వెలువరించినవారు

వెంకటరామ అయ్యర్ న్యాయమూర్తి.-అప్పీలేంట్ బొంబాయి నగరంలో వ్యాపారం చేస్తున్న షేర్ బ్రోకర్ మరియు స్థానిక షేర్ మరియు స్టాక్ బ్రోకర్స్ అసోసియేషన్ , బొంబాయి సభ్యుడు. ప్రతివాది, శ్రీమతి గూల్బాయి హోర్ముస్టి , తన తరపున వాటాల అమ్మకాలు మరియు కొనుగోళ్లను అమలు చేయడానికి అతనిని నియమించుకున్నారు మరియు ఈ లావాదేవీల కారణంగా అప్పీలుదారుకు 6-8-1947న ఆమె నుండి రూ. 6,321-12-0 రావల్సి ఉంది. ఆ తేదీన, ప్రతివాది తదుపరి క్లియరెన్స్ కోసం బకాయి ఉంది, టాటా డిఫర్డ్ యొక్క 25 షేర్లు మరియు స్వదేశీ మిల్స్ యొక్క 350 షేర్ల విక్రయాలు. 11-8-1947న, అప్పీలుదారు టాటా డిఫర్డ్ యొక్క 25 షేర్లు మరియు స్వదేశీ మిల్స్ కు చెందిన 350 షేర్ల కొనుగోళ్లను ప్రతివాది యొక్క అత్యుత్తమ అమ్మకాలను సమం చేసి , దానికి సంబంధించిన ఒప్పందం నోట్స్ నంబర్ 2438 మరియు 2439 (ఎగ్జిబిట్ ఎ) ఆమెకు పంపారు. 11-8-1947న లావాదేవీలను ముగించడానికి అప్పీలుదారుకు అధికారం లేదనే కారణంతో ఒప్పందాలను తిరస్కరించిన ఆమె ప్రత్యుత్తరాన్ని పంపింది మరియు వాటిని 14-8-1947న సమం చేయమని ఆదేశించింది. అయితే

అప్పీలుదారు అందుకు నిరాకరించాడు , ప్రతివాది సూచనల మేరకు లావాదేవీలు 11-8-1947న మూసివేయబడ్డాయి.

కొన్ని కరస్పాండెన్స్ తర్వాత , అప్పీలుదారు 21-8-1947న స్థానిక షేర్ మరియు స్టాక్ బ్రోకర్స్ అసోసియేషన్, బొంబాయికి ఒప్పందం నోట్స్ లోని నిబంధన ప్రకారం మధ్యవర్తిత్వం కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నాడు, ఇది క్రింది విధంగా నడుస్తుంది:

"ఈ లావాదేవీకి సంబంధించి మీకు మరియు నాకు/మాకు మధ్య ఏదైనా వివాదం తలెత్తితే , స్థానిక షేర్ మరియు స్టాక్ బ్రోకర్ల సంఘం యొక్క నియమాలు మరియు నిబంధనల ద్వారా అందించబడిన విషయం మధ్యవర్తిత్వానికి సూచించబడుతుంది".

అసోసియేషన్ ప్రతివాదికి మధ్యవర్తిత్వ నోటీసు ఇచ్చింది మరియు ఆమె మధ్యవర్తిని నామినేట్ చేయమని ఆమెను పిలిచింది , దానికి ఆమె ఒప్పందం నోట్స్ చెల్లుబాటు కాదని మరియు పర్యవసానంగా , దాని క్రింద ఎటువంటి మధ్యవర్తిత్వ చర్యలు తీసుకోలేమని బదులిచ్చారు. అయితే, మధ్యవర్తులు వివాదం విచారణకు ఒక రోజును నిర్ణయించారు మరియు ఆమెకు నోటీసు ఇచ్చారు , అయితే ఆమె విచారణలో పాల్గొనడానికి నిరాకరించింది. 10-10-1947న వారు ఒక అవార్డును అందించారు , అందులో వారు ఆమోదించిన 11-8-1947న అప్పీలుదారు చేసిన కొనుగోళ్ల ఆధారంగా, వారు ప్రతివాదికి రూ.1,847, మరియు మిగిలిన రూ.4,474-12-0. అతనికి చెల్లించాలని ఆదేశించింది.

1925 నాటి బాంబే సెక్యూరిటీస్ కాంట్రాక్ట్స్ కంట్రోల్ యాక్ట్ 8 సెక్షన్ 6 కింద చెల్లుబాటయ్యే కాంట్రాక్టులు ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టులని సంబంధిత ఒప్పందాలను పక్కన పెట్టడం కోసం ప్రతివాది దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు , తత్ఫలితంగా మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన కూడా చెల్లదు మరియు పనికిరానిది , మరియు మధ్యవర్తుల ముందు విచారణలు తదనుగుణంగా అధికార పరిధి లేకుండా ఉన్నాయి మరియు అవార్డు శూన్యం. చట్టంలోని సెక్షన్ 6 ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"సిద్ధమైన డెలివరీ ఒప్పందం కాకుండా సెక్యూరిటీల కొనుగోలు లేదా అమ్మకం కోసం ప్రతి ఒప్పందం, ప్రావిన్షియల్ ప్రభుత్వం దీని తరపున తెలియజేయాల్సిన తేదీ తర్వాత నమోదు చేయబడుతుంది, అదే తప్ప సెక్షన్ 5 కింద సక్రమంగా మంజూరైన నిబంధనలకు లోబడి మరియు దానికి అనుగుణంగా తయారు చేయబడింది మరియు సభ్యుల మధ్య లేదా గుర్తింపు పొందిన స్టాక్ లోని సభ్యుని ద్వారా చేసినట్లయితే తప్ప అటువంటి ప్రతి ఒప్పందం చెల్లదు. మార్పిడి ; మరియు అటువంటి ఒప్పందానికి సంబంధించి ఏదైనా కమీషన్ , బ్రోకరేజీ, రుసుము లేదా రివార్డ్ రికవరీ కోసం ఏ సివిల్ న్యాయస్థానంలో ఎటువంటి దావా అనుమతించబడదు."

సెక్షన్ 3(1) 'సెక్యూరిటీలను' పేర్లతో సహా నిర్వచిస్తుంది మరియు అందువల్ల , సెక్షన్ 5 కింద ప్రాంతీయ ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిన నిబంధనలకు అనుగుణంగా తయారు చేయబడితే తప్ప , సెక్షన్ 6 కింద వాటాల విక్రయం లేదా కొనుగోలు కోసం ఒప్పందాలు చెల్లవు . సందేహాస్పద ఒప్పందాలు 'రెడీ డెలివరీ ఒప్పందం' అనే కారణంతో సెక్షన్ 6 యొక్క దరఖాస్తును నివారించాలని అప్పీలుదారు కోరాడు మరియు ఆ విభాగం యొక్క అమలకు దూరంగా ఉంది. చట్టం 8/1925 లోని విభాగం 3(4) 'రెడీ డెలివరీ ఒప్పందం' ని నిర్వచిస్తుంది , దీని అర్థం "సమయం నిర్దేశించబడని మరియు తక్షణమే లేదా సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయబడే సెక్యూరిటీల కొనుగోలు లేదా విక్రయానికి సంబంధించిన ఒప్పందం" , మరియు "సమయం ఏది సహేతుకమైనది అనే ప్రశ్న ప్రతి ప్రత్యేక సందర్భంలో వాస్తవం యొక్క ప్రశ్న" అని ఒక వివరణ ఉంది. 2438 మరియు 2439 ఒప్పందాలు సెక్షన్ 3(4) లో నిర్వచించిన విధంగా సిద్ధంగా ఉన్న డెలివరీ ఒప్పందం అని అప్పీలుదారు యొక్క వాదన ఏమిటంటే , అందులో పనితీరు కోసం సమయం పేర్కొనబడలేదు.

దరఖాస్తును విచారించిన సీటీ సివిల్ న్యాయమూర్తి ఈ వాదనతో ఏకీభవించారు మరియు చట్టం 8/1925 లోని సెక్షన్ 6 ప్రకారం ఒప్పందాలు చెల్లవని పేర్కొంటూ దరఖాస్తును తోసిపుచ్చారు. ప్రతివాది ఈ విషయాన్ని బొంబాయి ఉన్నత న్యాయస్థానంకు అప్పీల్ లో తీసుకువెళ్లారు మరియు దానిని చాగ్లా , ప్రధమ న్యాయమూర్తి మరియు టెండోల్కర్, న్యాయమూర్తి విన్నారు. వారు ప్రశ్నలోని ఒప్పందాలు సెక్షన్ 3 (4) చట్టంలో నిర్వచించిన విధంగా డెలివరీ ఒప్పందం సిద్ధంగా లేవని అభిప్రాయపడ్డారు. ఎందుకంటే దానిలో పనితీరు కోసం సమయం పేర్కొనబడనప్పటికీ , అసోసియేషన్ యొక్క నియమాలు మరియు నిబంధనలలో పేర్కొన్న వ్యవధిలో వాటిని నిర్వహించాల్సి ఉంటుంది , ఇది సూచన ద్వారా అందులో పొందుపరచబడింది మరియు "వెంటనే లేదా సహేతుకమైన సమయంలో కాదు "సెక్షన్ 3(4) లో అందించిన విధంగా , సెక్షన్ 6 ప్రకారం అవి చెల్లుబాటు కానివి మరియు తత్ఫలితంగా , మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన మరియు దాని కింద తీసుకున్న చర్యలు కూడా చెల్లుబాటులో లేకుండా పోయాయి. తదనుగుణంగా వారు అవార్డును చెల్లుబాటు కాని మరియు అధికార పరిధి లేకుండా పక్కన పెట్టారు. ఈ తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా , అప్పీలుదారు ఆర్టికల్ 133(1) (సి) ప్రకారం ద్రువీకరణపత్రంపై ఈ అప్పీల్ కు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు.

అప్పీల్ కు మద్దతుగా విజ్ఞుడైన అటార్నీ జనరల్ వాదించారు , సందేహాస్పద ఒప్పందాలు సిద్ధంగా డెలివరీ కోసం ఉన్నాయా లేదా అనే ప్రశ్న కాకుండా , అవి సెక్షన్ 6 యొక్క పరిధికి వెలుపల ఉంటాయని , ఎందుకంటే అవి అమ్మకానికి సంబంధించిన ఒప్పందాలు కావు మరియు సెక్యూరిటీల కొనుగోలువి. ఈ వాదన దిగువ న్యాయస్థానంలో లేవనెత్త బడలేదు మరియు ఈ న్యాయస్థానంలో మొదటిసారిగా దీనిని

స్వీకరించడాన్ని ప్రతివాది తరుపు విజ్ఞుడైన న్యాయవాది అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు, ఎందుకంటే ఇందులో వాస్తవాల దర్యాప్తు ఉంటుంది. కానీ ఒప్పందం నోట్స్ నిబంధనలను మరియు ఆమె దరఖాస్తులో ప్రతివాది అంగీకరించిన దృష్ట్యా, ఈ విషయం అప్పీలుదారుకు తెరిచి ఉందని మేము అభిప్రాయ పడుతున్నాము మరియు ఇరువైపులా న్యాయవాదులను విన్నందున, అప్పీల్ ఆ పాయింట్ పై విజయం సాధించాలని మేము భావిస్తున్నాము.

11-8-1947న టాటా డిఫర్డ్ కు చెందిన 25 షేర్లు, స్వదేశీ మిల్స్ కు చెందిన 350 షేర్లను కొనుగోలు చేసినప్పుడు అప్పీలుదారు తన అధికార పరిధిలో పని చేస్తున్నారా అన్నది పార్టీల మధ్య వివాదం. అతను తన అధికారంలో ఉన్నట్లయితే, ప్రతివాది కేవలం రూ. 1,847. చెప్పిన కొనుగోళ్ల ఆధారంగా కానీ ఈ కొనుగోళ్లు అనధికారమైతే, అప్పీలుదారు నష్టపరిహారంలో ప్రతివాదికి బాధ్యత వహిస్తాడు. ఏదైనా సందర్భంలో, వివాదం అప్పీలుదారు యొక్క ఉద్యోగ ఒప్పందం నుండి బ్రోకర్ గా ఏర్పడింది మరియు సెక్యూరిటీల అమ్మకం లేదా కొనుగోలు ఒప్పందం నుండి కాదు. అమ్మకం లేదా కొనుగోలు ప్రశ్న ప్రతివాది మరియు విక్రేత లేదా కొనుగోలుదారు మధ్య తలెత్తుతుంది ఏదైనా కేసు ఉండవచ్చు, అప్పీలుదారు ద్వారా తెచ్చిన ఒప్పందాన్ని సూచిస్తుంది. కానీ ప్రతివాది మరియు అప్పీలుదారు మధ్య సంబంధం యజమానికి మరియు ఏజెంట్ కి సంబంధించినది మరియు విక్రేత మరియు కొనుగోలుదారుడిది కాదు. ఉద్యోగ ఒప్పందం నిస్సందేహంగా, సెక్యూరిటీల అమ్మకాలు మరియు కొనుగోళ్లతో అనుసంధానించబడి ఉంది; కానీ అది అమ్మకం లేదా కొనుగోలు ఒప్పందం కాదు. ఇది దానికి అనుషంగికంగా ఉంది మరియు అది అనుసంధానించబడిన కొనుగోలు మరియు అమ్మకం యొక్క ఒప్పందం శూన్యంగా ఉన్నప్పటికీ, ఇది వాస్తవంగా శూన్యం కాదు. **కిషన్ లాల్ మరియు మరొక వర్యెస్ భన్వర్ లాల్ (1955) 1ఎస్ సి ఆర్ 439** శాసనం - లో ఈ న్యాయస్థానం నిర్ణయం లో వాస్తవానికి, కేవలం అమ్మకం లేదా కొనుగోలు ఒప్పందమే కాదు, దానికి అనుషంగిక ఒప్పందాలు కూడా చెల్లుబాటు కావు, ఈ సందర్భంలో ఆ ఒప్పందాలకు సంబంధించిన ఉద్యోగ ఒప్పందాలు కూడా చెల్లవు. కానీ చట్టం 8/1925 చేసింది అది కాదు. సెక్యూరిటీల కొనుగోలు లేదా అమ్మకం కోసం ఏదైనా ఒప్పందానికి సంబంధించి ఏదైనా కమీషన్, బ్రోకరేజీ, రుసుము లేదా రివార్డ్ రికవరీ కోసం సివిల్ న్యాయస్థానంలో ఎటువంటి క్లెయిమ్ నిర్వహించకూడదని సెక్షన్ 6 స్పష్టంగా అందిస్తుంది. అంటే, కాంట్రాక్టును తీసుకువచ్చినందుకు ఏ రూపంలోనైనా పారితోషికం క్లెయిమ్ చేసే బ్రోకర్ కు అనుమతిలేదు. కానీ ఉపాధి ఒప్పందం రద్దు చేయబడదు మరియు నష్టపరిహారం కోసం దావా నిషేధంలో ఉండదు. బ్రోకర్లు తమ వర్గాలకు పంపిన ఒప్పందం నోట్లు చట్టం 8/1925 లోని సెక్షన్ 6 లోపు సెక్యూరిటీల అమ్మకం మరియు కొనుగోలు కోసం ఒప్పందాలు కావా అనే ప్రశ్న, **ప్రోమత నాథ్ వర్యెస్ బాట్లీవాలా మరియు కరణి**

బి. ఎల్. ఆర్. [1942] బొమ్. 655; ఎ.బి. ఆర్. 1942 బొంబాయి 224. కేసు లో బాంబే ఉన్నత న్యాయస్థానంలో పరిశీలనకు వచ్చింది మరియు అవి అమ్మకానికి లేదా కొనుగోలుకు సంబంధించిన ఒప్పందాలు కాదని , బ్రోకర్ తన తరపున అటువంటి ఒప్పందాలు చేసుకున్నట్లు మాత్రమే తెలియజేసారు. మేము ఈ నిర్ణయంతో ఏకీభవిస్తున్నాము.

ఒప్పందం నోట్ అనేది కాంట్రాక్టు తరపున అమ్మకం లేదా కొనుగోలుకు సంబంధించిన సమాచారం మాత్రమే అయితే , అది ఉద్యోగ ఒప్పందం కాదని , తత్ఫలితంగా, మధ్యవర్తిత్వానికి అవసరమైన వ్రాతపూర్వక ఒప్పందం మధ్యవర్తిత్వ చట్టం లేదని వాదించవచ్చు. కానీ వ్రాతపూర్వకంగా మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందాన్ని ఏర్పరచడానికి అది పార్టీలచే సంతకం చేయవలసిన అవసరం లేదని మరియు నిబంధనలను వ్రాతపూర్వకంగా తగ్గించి , పార్టీల ఒప్పందాన్ని ఏర్పాటు చేస్తే సరిపోతుందని స్థిరపడిన చట్టం. ఒప్పందం నోట్స్, ఎగ్జిబిట్ ఎను అంగీకరించలేదని ప్రతివాది తన దరఖాస్తులో ఆరోపించినప్పటికీ, ఆమె దాని ఆధారంగా సిటీ సివిల్ న్యాయమూర్తి ముందు లేదా ఉన్నత న్యాయస్థానం ముందు అటువంటి వివాదాన్ని లేవనెత్తింది మరియు ఈ న్యాయస్థానంలో కూడా ఆమె న్యాయవాది తీసుకున్న స్థానం ఎగ్జిబిట్ ఎ ఒప్పందాల యొక్క ఏకైక ఉంచే స్థలంని ఏర్పాటు చేసింది మరియు అవి శూన్యం అయినందున , ఏ మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన పార్టీల మధ్య అమలులో లేదు. అప్పీలుదారుని బ్రోకర్ గా నియమించడం వల్ల ఉత్పన్నమయ్యే వివాదాలను మధ్యవర్తిత్వానికి సూచించడానికి ఒప్పందం నోట్లు వ్రాతపూర్వకంగా ఒక ఒప్పందాన్ని కలిగి ఉన్నాయని మరియు 1925 చట్టం 8 లోని సెక్షన్ 6 పరిధిలోకి రాకుండా ఉన్నాయని , మధ్యవర్తిత్వ చర్యలు తదనుగుణంగా ఉన్నాయని మేము భావిస్తున్నాము.

సమర్థత, మరియు ఎగ్జిబిట్ ఎ శూన్యం అనే కారణంతో అందులో చేసిన అవార్డు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయదు. స్థానిక షేర్ మరియు స్టాక్ బ్రోకర్స్ అసోసియేషన్ యొక్క నియమము 167 ప్రకారం ఒప్పందం నోట్లు చెల్లవని మరియు ఆ కారణంగా మధ్యవర్తిత్వ చర్యలు మరియు అవార్డు చెల్లుబాటు కాదని ప్రతివాది తదుపరి వాదించారు. నియమము 167 ఇప్పటివరకు మెటీరియల్ గా ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"167. (a) సభ్యులు కాని సభ్యుల ఖాతా కోసం చేసిన ప్రతి బేరానికి సంబంధించి ఒప్పందం నోట్లను సభ్యులు కాని వారికి అందిస్తారు , బేరం చేసిన ధరను పేర్కొంటారు. అటువంటి ఒప్పందం నోట్లు ధరలలో బ్రోకరేజీ కోసం వసూలు కలిగి ఉంటాయి ఈ నిబంధనలకు అనుబంధించబడిన అనుబంధం జి లో నిర్దేశించబడిన కొలత కంటే తక్కువ కాదు, లేదా నియమాలు 168 మరియు 170(B) నిబంధనల ద్వారా సవరించబడినవి. అటువంటి ఒప్పందం నోట్లు విడిగా బ్రోకరేజీని చూపుతాయి మరియు ఈ నిబంధనలకు అనుబంధించబడిన అనుబంధంలో సూచించిన ఫారమ్ ఎ లో ఉండాలి.

.....

(c) అనుబంధం హెచ్ లో ముద్రించిన ఫారమ్లలో ఒకదానిలో లేని ఒప్పంద నోట్ చెల్లుబాటు అయ్యేదిగా పరిగణించబడదు.

.....

(g) ఈ నియమం లేదా ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా ఇతర నియమంలో సూచించబడిన ఒప్పంద నోట్ , ఒక ఒప్పందం ని అర్థం మరియు కలిగి ఉంటుంది మరియు ఒప్పందం వలె అదే ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉంటుంది".

నియమం 167 (a)లో సూచించబడిన అనుబంధం హెచ్ లోని ఫారమ్ ఎ రెండు నిలువు వరుసలను కలిగి ఉంది , ఒకటి సెక్యూరిటీలను కొనుగోలు చేసిన లేదా విక్రయించిన ధర మరియు మరొకటి , బ్రోకరేజీని చూపుతుంది. ప్రతివాదికి పంపిన ఒప్పంద గమనికలు ఈ రూపంలో లేవు. అవి అనుబంధం ఎ లోని ఫారమ్ ఎ కి అనుగుణంగా ఉంటాయి మరియు సెక్యూరిటీలను విక్రయించే లేదా కొనుగోలు చేసిన ధరలను చూపుతాయి, బ్రోకరేజీ విడిగా చూపబడదు. పత్రం దిగువన, క్రింది గమనిక ఉంది;

"ఇది నికర ఒప్పందం. బ్రోకరేజీ ధరలో చేర్చబడింది".

ఒప్పందం నోట్స్ అపెండిక్స్ హెచ్లోని ఫారమ్ ఎ కి అనుగుణంగా లేవని, ధర మరియు బ్రోకరేజీ విడివిడిగా చూపబడనందున, అవి నియమము 167 (c) ప్రకారం చెల్లవని ప్రతివాది వాదన. ఇప్పుడు, నియమము 167 ఫార్వార్డ్ ఒప్పందంలకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది మరియు ఒప్పంద నోట్స్ , ఎగ్జిబిట్ ఎ , ఉన్నత న్యాయస్థానంలోని న్యాయమూర్తులచే డెలివరీ ఒప్పందంలు కాకుండా ఫార్వార్డ్ ఒప్పందంలుగా ఉండాలనేది ప్రతివాది యొక్క వాదన యొక్క ఆధారం , 8/1925 చట్టం లోని విభాగం 6 ద్వారా వాటిని ప్రభావితం చేయనప్పటికీ , అవి నియమము 167 (c) ప్రకారం చెల్లవు. విభాగం 3(4)లో నిర్వచనం ప్రకారం డెలివరీ ఉప్పందం ఏది కాదనేది ఈ వాదనలో ఉన్న ఊహ. చట్టం 8/1925 తప్పనిసరిగా నియమము 167 ప్రయోజనాల కోసం ఫార్వార్డ్ ఒప్పందం అయి ఉండాలి. కానీ అది సరైనది కాదు.

విభాగం 3(4) లో సిద్ధంగా ఉన్న డెలివరీ ఒప్పందం యొక్క నిర్వచనం చట్టం యొక్క ప్రయోజనం కోసం మాత్రమే మరియు ఆ చట్టంలోని విభాగం 6 ప్రకారం ఒప్పందం చెల్లుబాటు కాదా అనే ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. అయితే నిబంధన 167 ప్రకారం ఒప్పందం చెల్లుబాటు కాదా అనే ప్రశ్న తలెత్తినప్పుడు, ఇది నియమములు ద్వారా నిర్వచించబడిన లేదా ఆలోచించినట్లుగా ఫార్వార్డ్ ఒప్పందం కాదా అనేది చూడాలి. చట్టం 8/1925లోని సెక్షన్ 3(4)లోని నిర్వచనం నియమము 167 ప్రయోజనాల కోసం ఒప్పందం ఫార్వార్డ్ ఒప్పందం కాదా అని నిర్ణయించడానికి పూర్తిగా అసంబంధం అవుతుంది, ఏ ప్రశ్నకు సంబంధించిన నిర్ణయం పూర్తిగా నిబంధనల నిర్మాణంపై ఆధారపడి ఉండాలి.

సంబంధిత నియమాలు నం.359 నుండి 363 వరకు ఉన్నాయి. నియమము 359 ప్రకారం "రెడీ డెలివరీ ఒప్పందంలు కాకుండా ఇతర ఒప్పందాలు రింగ్ లోపల లేదా బయట లేకుండా చేయరాదు". నియమము 361 క్లియరెన్స్ షీట్ల వ్యవస్థ ద్వారా మరియు టిక్కెట్ల ప్రక్రియ ద్వారా ఏ సెక్యూరిటీలను పరిష్కరించాలో పేర్కొనడానికి బోర్డు అధికారాన్ని అందిస్తుంది. నిబంధనలు 362 మరియు 363 సెటిల్మెంట్ను అమలు చేయడంలో అనుసరించాల్సిన కార్యనిర్వహణ విధానాన్ని నిర్దేశిస్తాయి. ఒప్పందం నోట్స్ కింద ఒప్పందంలో భాగంగా చదవాల్సిన ఈ నిబంధనలను సూచిస్తూ , సెక్షన్ లో నిర్వచించిన విధంగా ఒప్పందాలు డెలివరీ ఒప్పందంలు సిద్ధంగా లేవని అనుభవంతులైన న్యాయమూర్తులు అభిప్రాయపడ్డారు. చట్టం 8/1925 యొక్క విభాగం 3(4). కానీ నియమము 359 తో పై నిబంధనలను చదివితే , ఒప్పంద గమనికలు, ఎగ్జిబిట్ ఎ, నిబంధనల ప్రయోజనం కోసం సిద్ధంగా డెలివరీ ఒప్పందంలు అవుతుందనడంలో సందేహం లేదు. నిజానికి, ఒప్పందం నోట్స్ యొక్క రూపం , ఎగ్జిబిట్ ఎ, రెడీ డెలివరీ ఒప్పందంల కోసం నిబంధనల ప్రకారం అందించబడినది , అయితే అనుబంధం హెచ్ లోని ఫారమ్ ఎ, ఫార్వర్డ్ కాంట్రాక్టుల కోసం ఇదివరకే పేర్కొన్నది. అందువల్ల, నియమములు 359 నుండి 363 వరకు నియంత్రించబడే ఒప్పందాలు నియమము 167 ద్వారా ఆలోచించబడిన ఫార్వర్డ్ ఒప్పందంలు కావు మరియు ఆ నియమం ప్రకారం అవి చెల్లుబాటు అయ్యేవి కావు. ప్రతివాది వాదనలో లోపం ఏమిటంటే, రెండు వేర్వేరు అధికారులు రూపొందించిన రెండు వేర్వేరు నిబంధనలను కలపడం మరియు ఒకదానిని మరొకటి చదవడం. అసోసియేషన్ రూపొందించిన నియమాలు దానికదే పూర్తి కోడ్ను ఏర్పరుస్తాయి మరియు ఆ నిబంధనలకు సంబంధించి ఏవైనా సందేహాలు తలెత్తితే వాటి నిర్మాణంపై తప్పనిసరిగా నిర్ణయించబడాలి మరియు చట్టం 8/1925 లో రూపొందించిన చట్టబద్ధమైన నిబంధనలను వాటిలో చదవడం పొరపాటు. ఈ దృక్పథం , ఒప్పంద గమనికలు, ఎగ్జిబిట్ ఎ, నియమం 167 ప్రకారం చెల్లదు. ఫలితంగా , మధ్యవర్తిత్వ ప్రక్రియలు అసమర్థమైనవి కావు మరియు అవార్డు ఇవ్వబడినందున, దిగువ న్యాయస్థానంలోని న్యాయమూర్తుల నుండి మేము భిన్నంగా ఉండాలి. ఒప్పందాన్ని కలిగి ఉన్న ఒప్పందాలు చెల్లవు అనే కారణంతో అందులో శూన్యం కాదు.

ప్రతివాది అనేక ఇతర కారణాలపై అవార్డు యొక్క చెల్లుబాటును వ్యతిరేకించారు. వాటిని సిటీ సివిల్ న్యాయమూర్తి తిరస్కరించారు మరియు చట్టం 8/1925 లోని విభాగం 6 ప్రకారం ఒప్పందం నోట్లు చెల్లవని ఉన్నత న్యాయస్థానం న్యాయమూర్తులు తీసుకున్న అభిప్రాయంతో వారు వాటితో వ్యవహరించలేదు. ఇప్పుడు మేము ఒప్పందాలు చెల్లవని భావించాము , ఆ అంశాలపై అప్పీల్ను వినడం అవసరం.

తదనుగుణంగా మేము దిగువ న్యాయస్థానం యొక్క ఉత్తర్వును పక్కనపెట్టాము మరియు ఇక్కడ ఉన్న పరిశీలనల వెలుగులో ఆప్పీలును పునఃపరిశీలించమని నిర్దేశిస్తున్నాము. దిగువ న్యాయస్థానంలో తీసుకోని పాయింట్ పై ఆప్పీల్ విజయవంతమైతే , పార్టీలు తమ సొంత ఖర్చులను మొత్తం భరిస్తాయి. రిమాండ్ తర్వాత తదుపరి విచారణకు అయ్యే ఖర్చులను ఉన్నత న్యాయస్థానం పరిష్కరిస్తుంది.